

Září 2024 na území ČR

Zveřejňujeme stručné souhrnné měsíční hodnocení situace na území České republiky v oborech klimatologie, hydrologie a kvalita ovzduší. V této zprávě je zároveň uveden odkaz na odbornou zprávu, která je k dispozici na webových stránkách ČHMÚ v části Aktuality.

Září 2024 na území ČR bylo teplotně nadnormální, průměrná měsíční teplota vzduchu na území ČR 15,0 °C byla o 2,0 °C vyšší než normál 1991–2020. Společně s rokem 1961 se jednalo o 7. až 8. nejteplejší září dle průměrné měsíční teploty vzduchu zaznamenané na území ČR v období od roku 1961. Počátek září byl velmi teplý, denní maxima teploty vzduchu až do 8. září často překračovala tropických 30 °C. V polovině měsíce přišlo silné ochlazení, kdy denní maxima teploty vzduchu nedosahovala ani 15 °C. Ve druhé polovině měsíce se teplota pohybovala lehce nad hodnotou normálu a v závěru měsíce se opět výrazně ochladilo.

Srážkově bylo září na území ČR mimořádně nadnormální, měsíční úhrn srážek 179 mm představuje 298 % normálu 1991–2020. Jedná se tak o nejvyšší hodnotu zářijového srážkového úhrnu a dokonce druhý nejvyšší zaznamenaný měsíční úhrn srážek na území ČR v období od roku 1961. Vysoký měsíční úhrn byl dán zejména extrémní srážkovou situací z 11.–16. září spojenou s ničivou povodní. Zasaženy byly především Jeseniky, Beskydy a jih našeho území. Na stanici Loučná nad Desnou, Švýcarska byl naměřen nejvyšší denní úhrn srážek (385,6 mm) od dob pozorování. Byl tak překonán rekord z 29. července 1897, kdy na stanici Bedřichov, Nová Louka byl naměřen denní úhrn srážek 345,1 mm. Průměrná délka slunečního svitu pro území ČR byla tento měsíc 175,5 hodiny, což činí 109 % normálu.

Z odtokového hlediska byl měsíc září nadprůměrný ve všech povodích. Nejvíce vody oteklo Odrou (546 % Q_{IX}), Dyjí (507 % Q_{IX}) a Moravou (446 % Q_{IX}). Ve druhé zářijové dekádě proběhla významná povodňová epizoda, která s výjimkou západních Čech postihla celé území ČR. Průtoky byly ovlivněny extrémní srážkovou epizodou ve druhé dekádě měsíce, což vedlo k častému dosažení 2. a 3. stupně povodňové aktivity (SPA) na všech tocích kromě povodí Ohře. Na mnoha sledovaných profilech byl zaznamenán 3. SPA a úrovně kulminačních průtoků v mnoha případech překročily dobu opakování 50 let. Na některých tocích, zejména v povodí Odry a Moravy, byly zaznamenány až Q_{100} . V povodí horního Labe a Vltavy dosahovaly místy průtoky až 25násobku průměru za měsíc září. Na konci měsíce se hladiny toků stabilizovaly a většina se vrátila k normálním hodnotám, i když některé setrvaly na úrovni 1. SPA.

Celkový stav hladiny v mělkém oběhu a vydatnosti pramenů se výrazně zlepšil na silně nadnormální. Stav hladiny hlubokých vrtů zůstal celkově normální.

V září byl na regionálních stanicích Štítná n. Vlčí (okr. Zlín) a Červená hora (okr. Opava) překročen imisní limit pro max. denní 8hod. průměr přízemního O_3 . Z hlediska rozptylových podmínek je září, v porovnání s 30letým průměrem 1991–2020, hodnoceno jako měsíc s výrazně lepšími rozptylovými

podmínkami. Během září byla na měřicích stanicích převážně přijatelná kvalita ovzduší. Záříjová hodnota celorepublikových měsíčních průměrů koncentrací PM₁₀, resp. PM_{2,5} byla v roce 2024 čtvrtá, resp. pátá nejvyšší za období 2014–2024.

Níže uvedené údaje jsou pouze předběžné a mohou se ještě měnit, neboť data nebyla kompletně verifikována. Z důvodů procesu zpracování dat jsou do měsíčních hodnocení zahrnuta pouze neverifikovaná data z automatizovaných stanic.

Podrobné zprávy:

Měsíční zpráva (dokument [pdf](#))

Klimatologické hodnocení v krajích v ČR (dokument [pdf](#))

Kontakty

Tiskové a informační oddělení

MgA. Aneta Beránková

e-mail aneta.berankova@chmi.cz, info@chmi.cz

tel.: 244 032 800, 735 794 383

www.chmi.cz